

Agronom Johnsens indberetning 1907.

Amtsforh. 1908.

Har herved den ære at indsende beretning om min reise, som selskabets vandrelærer i fjøsstell og melkeregnskab vaaren og høsten 1907. Efter den ærede bestyrelses ordre foretoges reisen inden Lenvik herred saaledes, at strøget Ytre-Laukhelle, Laksfjorddalen, Vasjord og Vaagan først befares, hvorefter der fortsattes fra gaarden Øjord ved Sør-Reisa grænse og om Finnfjorden, Skogen, Finsnes og saa langt nord-over paa indlandssiden, som en 2 maaneders reise kunde tillade.

Under vaarreisen besøgte 180 gaarde med en samlet kreaturbestand af 115 heste, 726 storfæ, 1240 faar, 269 gjeter og 11 svin. Over den befarede del af Senjensiden var der ikke serlig mange, som stelte kreaturerne bra. Gjennemgaaende maa foringen der vaaren 1907 betegnes som knap, ja for nogles vedkommende var der nok ikke langt fra, at der dreves sulteforing.

Fjøsene var paa flere steder rent elendig, idet de bestod, af gammer, som var trange og uden spor af vindu, kun et hul i taket, som aabnedes, naar den der

skulle stille kreaturerne arbeidet i fjøset. Rensligheden i slige mørke gammfjøs kan man jo ikke godt tale om, thi der var mere følelsen end synet som budeien i slige fjøse maatte rette sig efter, og rensligheden blev som oftest, i overrenstemmelse dermed.

Høibeholdningerne var gennemgaaende smaa. Enkelte havde omtrent intet høi igjen i første halvdel af april og naar da evnen til at kjøbe manglet, vil man forstaa, at det ikke var greit hverken for dyrene eller deres ejere. Det blev da til en begyndelse skogen at holde sig til. Barken toges baade af birk og rogn. Tang hentedes, og lidt fiskeaffald kunde ogsaa i heldige tilfælder opdrives — dette kogtes sammen og gaves med lidt mel paa, naar saadant kunde skaffes, dertil lidt fint birkeris som efterret.

Paa denne foring maatte mange dyr greie sig, fra høibeholdningen slap op indtil de kunde ta sig mad selv, og det kunde for manges vedk. bli en noksaa lang tid. Sikkert er det, at der ved en saadan lagemaade — ved ufornuftig indsætning fra høsten af — ved en saadan meningsløs foring kun blev saavidt, at man livnærte dyrene nogen nævneværdig, afdraat kunne det selvfølgelig ikke bli tale om.

Men tænkte man paa denne side af sagen? vistnok meget overfladisk. Det lod med andre ord til, at mange holdt kreaturer for at have den fornøje at kunne faa lov til at betale store skatter af indtægter, som man aldrig hadde modtat, og det tør jeg paastaa,

at der er ikke mange paa nævnte strøg af Senjensiden, som naar kr. 80 i aarsudbytte pr. ko — nei, man er, sandheden langt nærmere, naar koens aarsudbytte sættes til ca. kr 50 paa nuværende foring og stel.

Gaardene Vasjord og Vaagan hadde, som regel bra straaforing, hvorimod dyrenes renhold lod meget tilbage at ønske.

Paa indlandet var der selvfølgelig mange, paa hvem det ovennævnte ogsaa kunde passe, dog var i det hele store seet interessen for fjøstel som jordbrug adskillig bedre her end paa Senjensiden. Det viste sig bl. a. ved den interesse hvormed de fleste fulgte undervisningen. Paa gaarden Skogen stoppet jeg paa anmodning nogle dage for at gi en noget grundigere veiledning i melkning. Melkningen blir ofte daarlig udført, særlig derved at melkningen ophørte før juret var renmelket.

(Forts.).